

Analiza rynkowa

SOCJALISTYCZNA REPUBLIKA WIETNAMU

ANALIZA RYNKU

SOCJALISTYCZNA REPUBLIKA WIETNAMU

Przedmiotem niniejszego opracowania jest kompleksowa analiza rynków zagranicznych pozostających w zasięgu oddziaływania projektu InterSilesia - „Modelowanie działalności eksportowej przedsiębiorstw z sektora MŚP działających na terenie województwa śląskiego”.*

*Projekt realizuje **Fundusz Górnośląski S.A.** w partnerstwie z Województwem Śląskim. FGSA jest kluczową organizacją otoczenia biznesu w województwie śląskim, która aktywnie uczestniczy w realizacji polityki rozwoju regionu, tworzy warunki wykorzystywania środków krajowych i europejskich na rzecz jego rozwoju, inicjuje i angażuje się w projekty partnerskie zorientowane na wspieranie innowacyjnych procesów, organizuje usługi doradcze i szkoleniowe dla MŚP. Spółka posiada potencjał kadrowy w postaci specjalistów oraz solidną sieć współpracy w ramach realizacji przedsięwzięć finansowanych ze środków instytucji samorządowych i europejskich.*

*Wykonawcą analiz jest **INVESTIN sp. z o.o.** - Zespół Ekspertów i Analityków INVESTIN realizuje doradztwo strategiczne, prorozwojowe i proinnowacyjne dla przedsiębiorstw, instytutów naukowych, uczelni wyższych, Centrów B+R, JST, spółek skarbu państwa, a także osób fizycznych i innowatorów. INVESTIN świadczy usługi o najwyższym standardzie, wyróżniając się:*

- Akredytacją Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii jako Instytucja Otoczenia Biznesu (Centrum Innowacji),*
- Akredytacją Samorządu Województwa Mazowieckiego jako Mazowieckiej Instytucji Otoczenia Biznesu (Centrum Innowacji),*
- Akredytacją Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości w zakresie świadczenia usług doradczych i szkoleniowych w ramach Bazy Usług Rozwojowych (BUR),*
- Certyfikatem wdrożenia Standardu Usług Szkoleniowo-Rozwojowych SUS 2.0 (międzynarodowy certyfikat jakości).*

*Projekt współfinansowany przez Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa III Konkurencyjność MŚP, Działanie 3.5 Umiejdzynarodowienie gospodarki regionu, Poddziałanie 3.5.2 Modelowanie działalności eksportowej MŚP.

SPIS TREŚCI

1.	Podstawowe informacje na temat wybranego rynku	3
1.1.	Położenie geograficzne i uwarunkowania klimatyczne.....	3
1.2.	Ustrój polityczny i podział administracyjny.....	4
1.3.	Warunki wjazdu	5
1.4.	System walutowy	5
2.	Uwarunkowania ekonomiczne	6
2.1.	Gospodarka Wietnamu w liczbach	6
2.2.	Infrastruktura i transport	7
2.3.	Współpraca międzynarodowa.....	8
2.4.	Branże z dużym potencjałem rozwoju.....	10
2.5.	Popyt i zapotrzebowanie na wybrane produkty.....	10
3.	Współpraca między Wietnamem a Polską	11
3.1.	Uwarunkowania prawne	11
3.2.	Zawarte umowy dwustronne i wielostronne	12
3.3.	System celny	16
4.	System prawno-podatkowy.....	16
5.	Zachęty dla Inwestorów.....	17
6.	Uwarunkowania kulturowe	19
6.1.	Mapa trendów marketingowych na rynku Wietnamu	20
7.	Rekomendacje dla przedsiębiorców w zakresie rozpoczęcia działalności eksportowej na rynku Wietnamu	21
7.1.	Podstawowe kontakty do instytucji wspierających przedsiębiorczość	21

1. PODSTAWOWE INFORMACJE NA TEMAT WYBRANEGO RYNKU

1.1. Położenie geograficzne i uwarunkowania klimatyczne

Wietnam znajduje się na półwyspie Indochińskim w Azji Południowo-Wschodniej. Ma długą granicę lądową o długości 4550 km, graniczącą z Chinami na północy oraz Laosem i Kambodżą na zachodzie. Kraj posiada również długą linię brzegową o długości 3260 km, biegnącą od Mong Cai na północy do Ha Tien na południowym zachodzie. Wody terytorialne Wietnamu na Morzu Wschodnim rozciągają się na wschód i południowy wschód, obejmując liczne wyspy i archipelagi. W Zatoce Tonkińskiej znajduje się grupa około 3000 wysepek należących do Wietnamu, w tym Ha Long, Bai Tu Long, Cat Hai, Cat Ba i Bach Long Vi. Dalej na Morzu Wschodnim znajdują się Archipelag Hoang Sa (Wyspy Paracelskie) i Archipelag Truong Sa (Wyspy Spratly), a na zachodzie i południowym zachodzie grupy wysp takie jak Con Son, Phu Quoc i Tho Chu.

Zróżnicowana topografia kraju składa się ze wzgórz, gór, delt, linii brzegowej i szelfu kontynentalnego. Trzy czwarte terytorium Wietnamu zajmują niskie góry i wzgórza, które tworzą duży łuk o długości 1400 km, rozciągający się od północnego zachodu do południowego wschodu i kierujący się w stronę Morza Wschodniego. Najwyższe pasma górskie znajdują się na zachodzie i północnym zachodzie, ze szczytem Fansipan (3143 m), najwyższym w Indochinach. Bliżej Morza Wschodniego pasma górskie są niższe i zwykle kończą się przybrzeżnym pasem nizinnym. Od przełęczki Hai Van na południe topografia jest prostsza – znajdują się tam masywne granitowe góry, a następnie rozległy płaskowyż znany jako Środkowe Wyżyny.

W Wietnamie znajdują się dwie główne delty z żyzną ziemią uprawną: Delta Rzeki Czerwonej o powierzchni 16 700 km², lokalnie nazywana Deltą Północną, oraz Delta rzeki Mekongu o powierzchni 40 000 km² (Delta Południowa). Pomiedzy tymi dwoma głównymi deltami znajduje się łańcuch małych i wąskich delt wzdłuż środkowego wybrzeża od dorzecza rzeki Ma w prowincji Thanh Hoa do Phan Thiet, o łącznej powierzchni 15 000 km².¹

Wietnam położony jest w strefie tropikalnej i subtropikalnej. Na północy kraju panuje klimat zwrotnikowy wilgotny, na południu zaś – równikowy wilgotny (odmiana monsunowa). Najlepszym czasem na podróż po Wietnamie jest wiosna (kwiecień/maj) i jesień (październik/listopad), kiedy występuje mniejsze prawdopodobieństwo deszczu.

Południe (od Ho Chi Minh City do Phan Thiet)

Południe jest gorące przez cały rok, występują tu dwie pory roku: deszczowa i sucha. Pora deszczowa trwa od maja do października i charakteryzuje się codziennymi ulewnymi opadami. Są one zazwyczaj krótkie i łatwe do przewidzenia. Od listopada do kwietnia, w porze suchej, pogoda jest na ogół słoneczna i wilgotna.

Centrum (od Nha Trang do Hue)

Przez większość roku Nha Trang jest skąpane w pięknym słońcu, ale między listopadem a grudniem na tym obszarze występują ulewne deszcze. Dalat położone na wysokości 1500 m jest chłodniejsze niż tereny wybrzeża, szczególnie od listopada do marca. Danang i Hue doświadczają aktywności tajfunów

¹ Oficjalna strona internetowa Ambasady Wietnamu w USA, <https://vietnambassya-usa.org/vietnam/geography>, (dostęp 15.03.2022).

od połowy października do połowy grudnia, kiedy klimat staje się chłodniejszy, bardziej zachmurzony i wilgotny.

Północ (od Hanoi do Sapa)

Lato na północy trwa od maja do października. Temperatura wynosi wtedy ok. 30-35°C z okazjonalnymi ulewnymi deszczami. Zimą (od grudnia do marca) temperatura waha się od 10-15 °C. Luty i marzec mogą być wilgotne, z mżawką i zachmurzonym niebem.²

1.2. Ustrój polityczny i podział administracyjny

Socjalistyczna Republika Wietnamu jest państwem o systemie jednopartyjnym, gdzie kontrolę nad życiem politycznym, gospodarczym i społecznym sprawuje Komunistyczna Partia Wietnamu. Delegaci KPW co pięć lat gromadzą się podczas kongresu partyjnego, aby wybrać nowe kierownictwo i wytyczyć przyszłe kierunki rozwoju państwa. Pomiędzy zjazdami kierownictwo sprawuje Komitet Centralny, którego najważniejszym organem jest Biuro Polityczne nadzorowane przez Sekretarza Generalnego wraz z podległym mu Sekretariatem. Podczas ostatniego zjazdu KPW w 2021 r., ponad 1600 delegatów wybrało nowe władze, a sekretarzem generalnym został ponownie Nguyen Phu Trong, który stanowisko to sprawuje od 2011 r.

Władza wykonawcza sprawowana jest przez prezydenta oraz rząd z premierem na czele, powoływanych przez Zgromadzenie Narodowe, które składa się z 483 deputowanych wybieranych w powszechnych i bezpośrednich wyborach na pięcioletnie kadencje. Rządem kieruje powoływany na wniosek prezydenta spośród członków Zgromadzenia Narodowego premier. Od 2021 r. premierem SRW jest Phạm Minh Chính. Prezydent jest głową państwa, jednakże jego rola ogranicza się w znacznej mierze do pełnienia funkcji ceremonialnych. Od kwietnia 2021 r. prezydentem SRW jest Nguyễn Xuân Phúc.

Struktura sądownictwa w Wietnamie jest trzy poziomowa: sąd najwyższy, sądy prowincjonalne i sądy powiatowe, wspierane przez szereg sądów specjalistycznych, tj. sądy gospodarcze, sądy administracyjne, sądy cywilne, sądy pracy i sądy kryminalne. System sądowniczy jest dwupoziomowy, co oznacza, że decyzje sądów pierwszej instancji mogą podlegać rewizji sądów apelacyjnych. Jako że kultura wietnamska jest tradycyjnie kulturą konsensusu, wyjątkowo popularne są metody pozasądowego rozwiązywania sporów gospodarczych: mediacja i arbitraż. Najważniejszą instytucją arbitrażową jest Vietnam International Arbitration Center, działająca przy Wietnamskiej Izbie Przemysłowo-Handlowej (VCCI).

Wietnam jest podzielony na 58 prowincji i 5 miast wydzielonych (Hà Nội, Hải Phòng, Đà Nẵng, Hồ Chí Minh, Cần Thơ). Prowincje dzielą się na powiaty, a te z kolei na gminy. Administracja publiczna funkcjonuje na czterech poziomach: centralnym (zgromadzenie narodowe, prezydent, rząd, sąd najwyższy, prokurator generalny), prowincji/miast wydzielonych, powiatów oraz gmin. Na wszystkich poziomach administracji publicznej w drodze wyborów bezpośrednich powoływane są Rady Narodowe na pięcioletnie kadencje, które z kolei powołują swoje organy wykonawcze, tzw. Komitety Ludowe.³

² Strona internetowa Vietnam Embassy Worldwide, <https://www.vietnasesembassy.org/vietnam+embassy.html>, (dostęp 15.03.2022).

³ Zagraniczne Biuro Handlowe Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu w Ho Chi Minh City, Przewodnik po rynku Wietnamu, 2017.

1.3. Warunki wjazdu

Obywatele polscy zamierzający wjechać na terytorium Wietnamu obowiązani są posiadać ważny dokument podróży (paszport)⁴ oraz wizę – w zależności od celu wjazdu wydawane są wizy jednokrotne lub wielokrotne, z okresem ważności uzależnionym od rodzaju wizy. O wizę do Wietnamu można ubiegać się w urzędach konsularnych tego kraju. Możliwe jest także otrzymanie jej na granicy państwa po uprzednim uzyskaniu promesy, którą oferują biura podróży i agencje turystyczne. Możliwe jest to również w wyjątkowych, losowych przypadkach (np. choroba, śmierć członka rodziny). O wizę do Wietnamu można ubiegać się również za pośrednictwem Internetu (tzw. e-wiza). Wiza elektroniczna uprawnia do jednorazowego wjazdu do Wietnamu w celach turystycznych. Posiadacze e-wizy mogą pozostać na terytorium Wietnamu przez maksymalnie 30 dni. Na podstawie e-wizy Urząd Kontroli Ruchu Granicznego Wietnamu wystawia na przejściu granicznym pozwolenie na pobyt (e-wiza nie jest honorowana na wszystkich przejściach granicznych). Pozwolenie może zostać cofnięte lub jego termin ważności może zostać skrócony w razie naruszenia prawa lub niezgodności faktycznego celu pobytu z deklarowanym.⁵

Ostrzeżenia dot. COVID-19:

10 marca 2022 r. Ministerstwo Zdrowia Wietnamu potwierdziło łącznie 5 042 036 przypadków COVID-19. Najnowsze przypadki lokalnych transmisji zostały zgłoszone między innymi w Hanoi, Bac Ninh, Nghe An, Phu Tho oraz Son La.

Wietnam zrezygnował z wymogu przejścia szybkiego testu COVID-19 dla międzynarodowych przylotów przed wejściem na pokład i po wylądowaniu w Wietnamie. Wymóg został nałożony wcześniej dla międzynarodowych przylotów z krajów, które wykryły wariant Omikron. Jednak wymóg negatywnego testu RT-PCR COVID-19 na 72 godziny przed wejściem na pokład pozostaje w mocy. Ministerstwo Zdrowia Wietnamu zaproponowało zwolnienie od kwarantanny dla turystów przyjeżdżających do Wietnamu od 15 marca 2022 r., pod warunkiem, że przed wyjazdem mają dowód na negatywny wynik testu na COVID-19. Przed przybyciem do Wietnamu należy wypełnić formularz deklaracji zdrowia (<http://tokhaiyte.vn/>).

Maski są obowiązkowe we wszystkich miejscach publicznych w Wietnamie, a osoby nieprzestrzegające tego przepisu mogą zostać ukarane grzywną.⁶

1.4. System walutowy

Wietnamską walutą jest dong (VND). Bank centralny utrzymywał praktycznie stały kurs wymiany donga wobec amerykańskiego dolara, dokonując aktualizacji polegających przeważnie na dewaluacji.⁷ Jednocześnie w 2021 r., w następstwie wielomiesięcznej presji ze strony USA, Wietnam zobowiązał się, że nie będzie celowo osłabiał swojej waluty, aby uzyskać przewagę eksportową, czyniąc swoją politykę monetarną i kursową bardziej przejrzystą.⁸

⁴ Wietnam formalnie akceptuje polskie paszporty tymczasowe, jednak sporadycznie zdarzają się trudności z wjazdem na podstawie takich dokumentów.

⁵ Strona internetowa Ministerstwa Spraw Zagranicznych, <https://www.gov.pl/web/dyplomacja/wietnam>, (dostęp 15.03.2022).

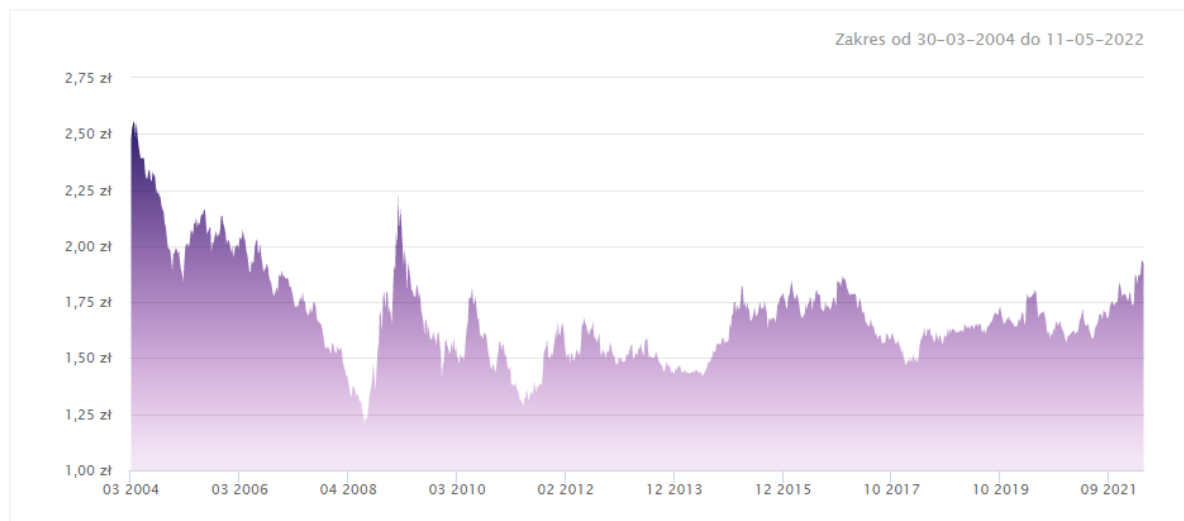
⁶ Strona internetowa Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu, https://www.paih.gov.pl/rynki_zagraniczne/Wietnam/alert_rynkowy, (dostęp 15.03.2022).

⁷ Bank Gospodarstwa Krajowego, Rynki zagraniczne. Wietnam. Raport Ekonomiczny, 2018

⁸ Strona internetowa agencji prasowej Reuters, <https://www.reuters.com/business/finance/us-vietnam-reach-agreement-currency-treasury-2021-07-19/>, (dostęp 15.03.2022).

Wykres 1. Kurs donga wg NBP

Kraj: Wietnam	1,9185 PLN	-0,87% (-0,0169)	Nazwa waluty	Przelicznik	Tabela	Ostatnia aktualizacja:
VND			dong	10000	019/B/NBP/2022	2022-05-11

Źródło: wnp.pl

2. UWARUNKOWANIA EKONOMICZNE

2.1. Gospodarka Wietnamu w liczbach

Wietnam jest 44 gospodarką świata, a uwzględnwszy parytet siły nabywczej zajmuje 32 miejsce. Konkurencyjność Wietnamu rośnie – wg rankingu Światowego Forum Ekonomicznego, jego ranga w ciągu dwóch ostatnich lat (2018-2019) poprawiła się aż o 10 pozycji, co oznacza 67 miejsce na świecie.⁹ Z kolei w ostatnim rankingu Doing Business (2020 r.) Wietnam zajął 70 miejsce, co oznacza spadek o jedno miejsce względem pozycji w poprzednim roku, niemniej ogólny wynik punktowy kraju poprawił się o 1,44 pkt., osiągając wartość 69,8 pkt. W najnowszym raporcie Banku Światowego Wietnam zajął najlepsze miejsce w obszarach oceny „Uzyskiwanie kredytu” i „Płacenie podatków”, zajmując 25 miejsce wśród wszystkich gospodarek. Najsłabszy wynik Wietnam uzyskał w kategorii „Usuwanie niewypłacalności”, zajmując 122 miejsce w ogólnej klasyfikacji. Ogólnie rzecz biorąc, Wietnam poprawił się w większości obszarów, a drugi rok z rzędu spadł jedynie ogólny wynik „Usunięcia upadłości”.¹⁰

Wg stanu na 2020 r., największym partnerem eksportowym Wietnamu są Stany Zjednoczone – wartość eksportu do USA wyniosła 77,1 mld USD, co stanowi aż 27,3% łącznej wartości eksportu tego kraju. 17,3% (48,9 mld USD) wietnamskiego eksportu trafiło do Chin, 12,4% (35,1 mld USD) do UE. Istotnymi odbiorcami są również państwa ASEAN (8,2%), Japonia (6,8%) i Korea Południowa (6,8%).

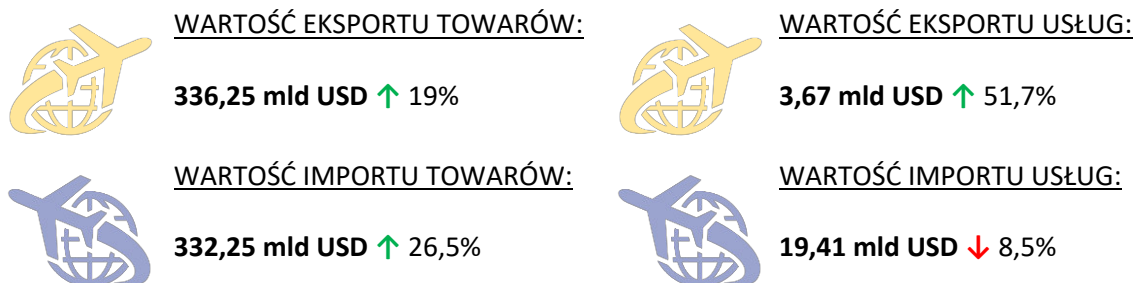
Z kolei największym rynkiem importowym Wietnamu są Chiny, z 32% udziałem w ogólnej wartości wietnamskiego importu. Duża część towarów pochodzi także z Korei Południowej (17,9%), państw

⁹ Klaus Schwab, World Economic Forum, The Global Competitiveness Report, 2019.

¹⁰ Strona internetowa Banku Światowego, <https://databank.worldbank.org/source/doing-business>, (dostęp 15.03.2022).

ASEAN (11,6%) i Japonii (7,7%). Rosnące znaczenie w tej kategorii odnotował Tajwan, który odpowiada za 6,4% łącznego importu Wietnamu.¹¹

Tabela 1. Wartość eksportu i importu w 2021 r.

Źródło: General Statistics Office od Vietnam

2.2. Infrastruktura i transport

W 2019 r. Wietnam wprowadził ustawę o inwestycjach publicznych, która ma na celu przyspieszyć decentralizację, zwiększyć odpowiedzialność i przyczynić się do wyższej efektywności inwestycji publicznych. Ponadto, inwestycje publiczne są kluczowym elementem Planu Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Ministerstwa Planowania i Inwestycji Wietnamu na lata 2021-2025, w ramach którego alokowano na ten cel 119 mld USD. Zaplanowane inwestycje skupiają się na infrastrukturze transportowej Wietnamu i niwelowaniu ograniczeń w łączności.¹²

Kolej: główne prowincje Wietnamu są dobrze połączone systemem kolejowym, na który składa się siedem najważniejszych tras kolejowych o łącznej długości 2400 km. Rząd planuje przeznaczyć około 10,5 mld USD na budowę dziewięciu nowych połączeń do 2030 r., podwajając wielkość sieci krajowej. Do 2050 roku w Wietnamie ma funkcjonować łącznie 25 tras obejmujących 6400 km. Co więcej, do 20 r. planowana jest modernizacja linii Północ-Południe (Hanoi - Ho Chi Minh), polegająca na wprowadzeniu kolei wysokich prędkości (do 320 km/h), która ma pobudzić rozwój ośrodków miejskich wzdłuż trasy.¹³

Kolej Miejska: pierwszą linię metra w Hanoi otwarto w listopadzie 2021 r., planowany jest dalszy rozwój stołecznego systemu kolei podziemnej – docelowo ma składać się z 8 linii (318 km). W toku jest również budowa metro w Ho Chi Minh – otwarcie pierwszych stacji spodziewane jest na 2024 r.

Porty morskie: strategia rozwoju portów morskich Wietnamu na lata 2020-2030 zakłada rozwój sześciu regionalnych grup portowych, w tym budowę lub rozbudowę 39 portów. Całkowita inwestycja pochłonie łącznie do 23 mld USD.¹⁴

Drogi: szacuje się, że system autostrad w Wietnamie obejmuje obecnie 90 dróg o przybliżonej długości 15 360 km. Niektóre z najważniejszych autostrad to autostrada 1A z Lang Son – górna północ – do Ca

¹¹ Statistical Publishing House, Statistical Yearbook of Vietnam, 2020.

¹² Strona internetowa wydawnictwa Asia Briefing, <https://www.vietnam-briefing.com/news/why-vietnams-public-investment-plan-matters-for-investors.html/>, (dostęp 16.03.2022).

¹³ Strona internetowa serwisu Global Construction Review, <https://www.globalconstructionreview.com/vietnam-announces-start-date-for-1500km-north-south-railway/>, (dostęp: 16.03.2022).

¹⁴ British Embassy Hanoi, Department for International Trade, Vietnam Infrastructure Factsheet, 2019.

Mau – koniec południa, autostrada 5A z Hanoi do Hai Phong – główny północny port morski, autostrada 2 z Hanoi do Ha Giang i autostrada 1B – Droga Ho Chi Minh. Ze względu na popularność transportu samochodowego, liczba pojazdów poruszających się na co dzień po drogach często przekracza ich możliwości.¹⁵

2.3. Współpraca międzynarodowa

Poniżej przedstawiono wykaz organizacji międzynarodowych, których członkiem jest Socjalistyczna Republika Wietnamu¹⁶:

Tabela 2. Wykaz organizacji międzynarodowych, których członkiem jest SRW.

<i>Nazwa organizacji</i>	<i>Skrót</i>	<i>Rok przystąpienia</i>
<i>Azjatycki Bank Rozwoju</i>	ADB	1966
<i>Wspólnota Gospodarcza Azji i Pacyfiku</i>	APEC	1998
<i>Forum Regionalne ASEAN</i>	ARF	1995
<i>Stowarzyszenie Narodów AzjiPołudniowo-Wschodniej</i>	ASEAN	1995
<i>Konferencja o Współdziałaniu i Środkach Budowy Zaufania w Azji</i>	CICA	2010
<i>Plan Kolombo do Spraw Współpracy Rozwoju Gospodarczego Azji i Pacyfiku</i>	CP	2004
<i>Szczyt Wschodnioazjatycki</i>	EAS	2005
<i>Organizacja Narodów Zjednoczonych dospraw Wyżywienia i Rolnictwa</i>	FAO	1950
<i>Grupa 77</i>	G-77	1964
<i>Międzynarodowa Agencja Energii Atomowej</i>	IAEA	1957
<i>Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju</i>	IBRD	1956
<i>Organizacja MiędzynarodowegoLotnictwa Cywilnego</i>	ICAO	1954
<i>Międzynarodowy Ruch Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężyca</i>	ICRM	1975 (otwarcie pierwszego biura w Hanoi)
<i>Międzynarodowe Stowarzyszenie Rozwoju</i>	IDA	1960
<i>Międzynarodowy Fundusz Rozwoju Rolnictwa</i>	IFAD	1977
<i>Międzynarodowa Korporacja Finansowa</i>	IFC	1967
<i>Międzynarodowa FederacjaStowarzyszeń Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężyca</i>	IFRCS	1957
<i>Międzynarodowa Organizacja Pracy</i>	ILO	1950
<i>Międzynarodowy Fundusz Walutowy</i>	IMF	1956

¹⁵ Strona internetowa serwisu Vietnam Online, <https://www.vietnamonline.com/transport/highways.html>, (dostęp: 16.03.2022).

¹⁶ Oficjalna strona internetowa Centralnej Agencji Wywiadowczej USA, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/field/international-organization-participation>, (dostęp:16.03.2022).

<i>Międzynarodowa Organizacja Morska</i>	IMO	1984
<i>Międzynarodowa Mobilna Organizacja Satelitarna</i>	IMSO	1998
<i>Interpol</i>	Interpol	1991
<i>Międzynarodowy Komitet Olimpijski</i>	IOC	1979
<i>Międzynarodowa Organizacja ds. Migracji</i>	IOM	2007
<i>Unia Międzyparlamentarna</i>	IPU	1979
<i>Międzynarodowa Organizacja Normalizacyjna</i>	ISO	1977
<i>Międzynarodowa Organizacja Telekomunikacji Satelitarnej</i>	ITSO	N/A
<i>Międzynarodowy Związek Telekomunikacyjny</i>	ITU	1951
<i>Agencja Wielostronnych Gwarancji Inwestycji</i>	MIGA	1994
<i>Ruch Państw Niezaangażowanych</i>	NAM	1976
<i>Międzynarodowa Organizacja Frankofonii</i>	OIF	1970
<i>Organizacja ds. Zakazu Broni Chemicznej</i>	OPCW	1998
<i>Stały Trybunał Arbitrażowy</i>	PCA	2011, 2012
<i>Organizacja Narodów Zjednoczonych</i>	UN	1977
<i>Konferencja Narodów Zjednoczonych ds. Handlu i Rozwoju</i>	UNCTAD	
<i>UNESCO</i>	UNESCO	1951
<i>Organizacja Narodów Zjednoczonych dospraw Rozwoju Przemysłowego</i>	UNIDO	1978
<i>Światowa Organizacja Turystyki</i>	UNWTO	1981
<i>Światowy Związek Pocztowy</i>	UPU	1951
<i>Światowa Organizacja Celna</i>	WCO	1993
<i>Światowa Federacja Związków Zawodowych</i>	WFTU (NGOs)	afiliacja / VGCL
<i>Światowa Organizacja Zdrowia</i>	WHO	1950
<i>Światowa Organizacja Własności Intelektualnej</i>	WIPO	1976
<i>Światowa Organizacja Meteorologiczna</i>	WMO	1955
<i>Światowa Organizacja Handlu</i>	WTO	2007

Źródło: Central Intelligence Agency

Wietnam jest stroną następujących międzynarodowych porozumień handlowych:

- Wietnam po przystąpieniu do WTO w 2007 r. zobowiązał się do pełnego przestrzegania porozumień WTO dotyczących ustalania wartości celnej, barier technicznych w handlu (TBT) oraz środków sanitarnych i fitosanitarnych (SPS);
- Stany Zjednoczone i Wietnam zawarły dwustronną umowę handlową (BTA) w 2000 r., która weszła w życie w 2001 r.;

- Wietnam jest członkiem Stowarzyszenia Narodów Azji Południowo-Wschodniej (ASEAN), a co za tym idzie - członkiem Strefy Wolnego Handlu ASEAN (AFTA). W ramach AFTA członkowie ASEAN (m.in. Brunei, Filipiny, Indonezja, Laos, Birma, Malesja, Singapur, Tajlandia i Kambodża) zobowiązali się do uczynienia tego regionu konkurencyjnym obszarem handlowym;
- Wietnam wraz z krajami ASEAN podpisał pakt handlowy z ChRL, Republiką Korei, Australią i Nową Zelandią, Indiami, Chile i Japonią;
- W 2015 r. Wietnam podpisał dwustronną umowę handlową z Koreą, a także umowę handlową z Euroazjatycką Unią Celną pod przewodnictwem Rosji;
- **W 2019 r. Wietnam podpisał umowę o wolnym handlu z UE. Umowa ta weszła w życie w sierpniu 2020 r.;**
- Wietnam negocjuje obecnie umowę o wolnym handlu z krajami EFTA (Norwegią, Islandią, Liechtensteinem i Szwajcarią);
- Ponadto Wietnam podpisał *Umowę o całościowym i progresywnym partnerstwie transpacyficznym* (CPTPP) z 10 krajami: Australią, Brunei, Kanadą, Chile, Japonią, Malesją, Meksykiem, Nową Zelandią, Peru i Singapurem. Porozumienie oficjalnie weszło w życie 14 stycznia 2019 r.¹⁷

2.4. Branże z dużym potencjałem rozwoju

Największy eksport Wietnamu to sprzęt nadawczy (42,3 mld USD), telefony (18,2 mld USD), układy scalone (15,5 mld USD), obuwiu tekstylne (10,6 mld USD) i obuwiu skórzane (6,43 mld USD). W 2019 roku Wietnam był największym na świecie eksporterem orzechów kokosowych, orzechów brazylijskich i nerkowców (3,16 mld USD), drewna opałowego (2,05 mld USD), cementu (1,39 mld USD), produktów platerowanych metalem (1,37 mld USD) i cynamonu (175 mln USD).

Najważniejsze produkty importowane do Wietnamu to układy scalone (27,1 mld USD), telefony (13,7 mld USD), rafinowana ropa naftowa (6,92 mld USD), lekka dzianina gumowana (5,3 mld USD) i urządzenia półprzewodnikowe (4,38 mld USD). W 2019 r. Wietnam był największym na świecie importerem lekkiej gumowanej dzianiny (5,3 mld USD), tkanin z włókna syntetycznego (2,24 mld USD), orzechów kokosowych, orzechów brazylijskich i nerkowców (1,66 mld USD), mączki sojowej (1,53 mld USD) i tkanin powlekanych plastikiem (1,19 mld USD).¹⁸

2.5. Popyt i zapotrzebowanie na wybrane produkty

W 2020 r. w polskim eksporcie do Wietnamu, podobnie jak w latach poprzednich, dominowały artykuły rolno-spożywcze stanowiące 46,9% całego eksportu (186 mln USD), przede wszystkim wyroby na bazie łososia. Kolejne pozycje zajmowały wyroby przemysłu elektromaszynowego – 23,9%, wyroby metalurgiczne – 13,5% oraz wyroby przemysłu chemicznego – 11,6%. Najbardziej dynamicznie zwiększyła się sprzedaż produktów mineralnych.¹⁹

Według Piotra Harasimowicza, Kierownika Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu w Wietnamie, największe szanse na rynku wietnamskim ma asortyment produktów rolno-spożywczych z Polski.

¹⁷ Oficjalna Strona Administracji Handlu Międzynarodowego USA, <https://www.trade.gov/country-commercial-guides/vietnam-trade-agreements>, (dostęp: 17.03.2022 r.)

¹⁸ Strona internetowa Obserwatorium ekonomicznej złożoności, <https://oec.world/en/profile/country/vnm>, (dostęp: 17.03.2022 r.)

¹⁹ Broszura Departamentu Handlu i Współpracy Międzynarodowej MRPiT, Wietnam, 2021.

Mięso i wyroby mięsne – Od 2008 r. wietnamski rynek jest otwarty na polską wieprzowinę, rok wcześniej dopuszczono eksport drobiu, a od 2006 r. – ryb i owoców morza. Procedura uzyskania zgody na eksport polskiej wołowiny trwa. Polska jest drugim, po Brazylii, krajem o największej wartości importu wieprzowiny do Wietnamu. Dostrzega się potencjał rozszerzenia asortymentu w te kategorii produktowej o wyroby mięsne, np. wędliny, parówki, kabanosy.

Mleko i produkty mleczne – od 2003 r. polscy eksporterzy mogą sprzedawać do Wietnamu również mleko i produkty mleczne. Mimo iż na rynku istnieje duża konkurencja producentów zagranicznych i krajowych (np. Vinamilk i TH True Milk), ewentualny rozwój eksportu w segmencie nabiałowym mógłby dotyczyć serów i masła.

Owoce i warzywa – polskie jabłka mogą być sprzedawane do Wietnamu od 2017 r. Trwają procedury związane z dopuszczeniem na wietnamski rynek polskiej borówki. Szanse zwiększenia sprzedaży polscy producenci owoców mogą upatrywać w coraz większym popycie na egzotyczne z perspektywy Wietnamu owoce, np. czereśnie, borówki, gruszki.

Wyroby alkoholowe – renoma polskich wyrobów alkoholowych ułatwia penetrację rynków zagranicznych, nie wyłączając rynku wietnamskiego. Poza mocnymi alkoholami, potencjał eksportowy może mieć również piwo (obecne w Wietnamie dostępne jest piwo czeskie).²⁰

3. WSPÓŁPRACA MIĘDZY WIETNAMEM A POLSKĄ

3.1. Uwarunkowania prawne

Od 1 czerwca 2015 obowiązuje Ustawa o Przedsiębiorstwach (Law on Enterprises – LOE), określająca formy działalności gospodarczej w Wietnamie:

- Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
- Przedsiębiorstwa państwowe
- Spółka Akcyjna
- Jednoosobowe przedsiębiorstwo
- Spółka osobowa
- Grupa firm

Warto podkreślić, iż podmiot zagraniczny może funkcjonować w Wietnamie jako spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, z jednym lub wieloma członkami, spółka akcyjna, spółka osobowa, oddział, umowę o współpracy gospodarczej lub przedstawicielstwo.

Przedsiębiorstwo planujące rozpoczęcie działalności importowej musi mieć na względzie, iż cło przywózowe jest oceniane na podstawie wartości ad valorem. Przywózowe taryfy celne dzielą się na trzy kategorie: standardowe stawki, preferencyjne stawki i specjalne preferencyjne stawki.

Stawki standardowe obejmujące towary z krajów, w których nie stosuje się preferencyjnych lub specjalnych preferencyjnych ustaleń. Standardowe stawki wynoszą 150% stawek preferencyjnych;

²⁰ Strona Portalu Promocji Eksportu, <https://www.trade.gov.pl/pl/o-wietnamie/305846.rozmowa-z-kierownikiem-paih-w-wietnamie.html>, (dostęp: 17.03.2022 r.)

Stawki preferencyjne, dotyczące towarów pochodzących z krajów, z którymi Wietnam podpisał umowy o stosunkach handlowych - Wietnam jest członkiem WTO i stosuje preferencyjną stawkę dla państw zrzeszonych;

Specjalne stawki preferencyjne, określone w szczegółowym harmonogramie taryfowym MOF i zwykle stosowane do towarów pochodzących z krajów, z którymi Wietnam zawarł umowę o wolnym handlu.

W zakresie eksportu standardową dokumentację w celu wprowadzenia towarów do celów handlowych stanowią:

- umowa sprzedaży,
- faktura handlowa,
- świadectwo pochodzenia (jeśli istnieje),
- lista opakowań,
- konosament, rachunek lotniczy lub inny dokument przewozowy,
- szczegółowa lista towarów przywożonych,
- deklaracje wartości (jeśli wymagane),
- inne dokumenty w zależności od wpisu, w tym między innymi pozwolenie na przywóz, dowód eksportu, certyfikaty inspekcji, certyfikaty jakości, inne certyfikaty/pozwoleń na przywóz od Ministerstwo Zdrowia, certyfikaty sanitarne i inne, zgodnie z wytycznymi celnymi.

Natomiast, dla towaru do wywozu (oprócz deklaracji):

- umowa sprzedaży,
- faktura na wywóz,
- szczegółowa lista towarów przywożonych,
- lista opakowań,
- konosament,
- manifest ładunkowy,
- dokumentacja rozliczeniowa wywozu

3.2. Zawarte umowy dwustronne i wielostronne

Poniżej przedstawiono wykaz zawartych umów dwustronnych pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Socjalistyczną Republiką Wietnamu od 1 stycznia 1991 roku.²¹

Tabela 3. Umowy dwustronne pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Socjalistyczną Republiką Wietnamu od 1 stycznia 1991 roku.

1.	
Tytuł umowy:	Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Socjalistycznej Republiki Wietnamu o współpracy kulturalnej i naukowej.
Data podpisania:	28.05.1992
Data wejścia w życie:	09.09.1992
2.	
Tytuł umowy:	Umowa między RP a Socjalistyczną Republiką Wietnamu o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych, rodzinnych i karnych.
Data podpisania:	22.03.1993

²¹ Internetowa Baza Traktatowa Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP, <https://traktaty.msz.gov.pl/>, (dostęp: 17.03.2022).

Data wejścia w życie:	18.01.1995
3.	
Tytuł umowy:	Umowa między Rządem RP a Rządem Socjalistycznej Republiki Wietnamu w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu
Data podpisania:	31.08.1994
Data wejścia w życie:	20.01.1995
4.	
Tytuł umowy:	Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Socjalistyczną Republiką Wietnamu w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji.
Data podpisania:	31.08.1994
Data wejścia w życie:	24.11.1994
5.	
Tytuł umowy:	Umowa między Rządem RP a Rządem SRW o współpracy w transporcie morskim.
Data podpisania:	06.12.1995
Data wejścia w życie:	27.11.1996
6.	
Tytuł umowy:	Umowa między Rządem RP a Rządem Socjalistycznej Republiki Wietnamu w sprawie udzielenia kredytu.
Data podpisania:	06.06.1998
Data wejścia w życie:	04.01.1999
7.	
Tytuł umowy:	Umowa między Rządem RP a Rządem Socjalistycznej Republiki Wietnamu o współpracy w dziedzinie nauki i techniki.
Data podpisania:	08.09.1999
Data wejścia w życie:	09.12.1999
8.	
Tytuł umowy:	Protokół między Rządem RP a Rządem Socjalistycznej Republiki Wietnamu w sprawie obowiązywania dwustronnych umów w stosunkach między RP a SRW.
Data podpisania:	18.07.2000
Data wejścia w życie:	29.08.2001
9.	
Tytuł umowy:	Porozumienia w formie wymiany not między Rządem RP a Rządem Socjalistycznej Republiki Wietnamu o zmianie Umowy między Rządem RP a Rządem Socjalistycznej Republiki Wietnamu w sprawie udzielenia kredytu, podpisanej w Hanoi dnia 6 czerwca 1998 roku.
Data podpisania:	19.01.2001
Data wejścia w życie:	19.01.2001
10.	
Tytuł umowy:	Porozumienie między Rządem RP a Rządem Socjalistycznej Republiki Wietnamu o zmianie umowy między Rządem RP a Rządem Socjalistycznej Republiki Wietnamu w sprawie udzielenia kredytu podpisanej w Hanoi dnia 6 czerwca 1998, poprzez wymianę not.

Data podpisania:	24.07.2002
Data wejścia w życie:	03.09.2002
11.	
Tytuł umowy:	Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Socjalistycznej Republiki Wietnamu o współpracy w zwalczaniu przestępczości zorganizowanej.
Data podpisania:	28.07.2003
Data wejścia w życie:	26.04.2004
12.	
Tytuł umowy:	Porozumienie między Rządem RP a Rządem Socjalistycznej Republiki Wietnamu o zmianie Umowy między Rządem RP a Rządem Socjalistycznej Republiki Wietnamu w sprawie udzielenia kredytu podpisanej w Hanoi dnia 6 czerwca 1998 r. poprzez wymianę not.
Data podpisania:	16.12.2003
Data wejścia w życie:	16.12.2003
13.	
Tytuł umowy:	Umowa między Rządem RP a Rządem Socjalistycznej Republiki Wietnamu o przekazywaniu i przyjmowaniu obywateli obu Państw.
Data podpisania:	22.04.2004
Data wejścia w życie:	14.05.2005
14.	
Tytuł umowy:	Porozumienie zawarte w formie wymiany not między Rządem RP a Rządem SRW o zmianie art. 15 ustęp 1 Umowy między Rządem RP a Rządem SRW o współpracy w transporcie morskim z 6.12.1995
Data podpisania:	19.07.2004
Data wejścia w życie:	19.08.2004
15.	
Tytuł umowy:	Umowa między Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi RP a Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi SRW o współpracy w dziedzinie rolnictwa, rozwoju wsi i rynków rolnych
Data podpisania:	17.01.2005
Data wejścia w życie:	17.01.2005
16.	
Tytuł umowy:	Umowa między Rządem RP a Rządem Socjalistycznej Republiki Wietnamu o udzieleniu kredytu w ramach pomocy związanej
Data podpisania:	22.01.2008
Data wejścia w życie:	22.01.2008
17.	
Tytuł umowy:	Umowa między Rządem RP a Rządem SRW o wzajemnej ochronie informacji niejawnych
Data podpisania:	09.09.2010
Data wejścia w życie:	01.11.2011
18.	

Tytuł umowy:	Umowa między Ministerstwem Obrony Narodowej RP reprezentowanym przez Ministra Obrony Narodowej a Ministerstwem Obrony SRW reprezentowanym przez Ministra Obrony Narodowej o współpracy dotyczącej obronności.
Data podpisania:	09.09.2010
Data wejścia w życie:	09.09.2010
19.	
Tytuł umowy:	Porozumienie między Rządem RP a Rządem SRW o zmianie Umowy między Rządem RP a Rządem SRW o udzieleniu kredytu w ramach pomocy wiązanej, sporządzonej w Hanoi dnia 22 stycznia 2008 r.
Data podpisania:	06.12.2010
Data wejścia w życie:	30.12.2010
20.	
Tytuł umowy:	Umowa między Rządem RP a Rządem Socjalistycznej Rep. Wietnamu o zniesieniu obowiązku wizowego dla posiadaczy paszportów dyplomatycznych.
Data podpisania:	06.07.2011
Data wejścia w życie:	14.03.2012
21.	
Tytuł umowy:	Porozumienie między Rządem RP a Rządem SRW w sprawie zmiany Umowy między Rządem RP a Rządem SRW o udzieleniu kredytu w ramach pomocy wiązanej, podpisanej w Hanoi dnia 22.01.2008 r. zmienionej Porozumieniem z dnia 30.12.2010 r.
Data podpisania:	04.09.2013
Data wejścia w życie:	05.09.2013
22.	
Tytuł umowy:	Porozumienie między Rządem RP a Rządem SRW w sprawie zmiany Umowy między Rządem RP a Rządem SRW o udzieleniu kredytu w ramach pomocy wiązanej, sporządzonej w Hanoi dnia 22 stycznia 2008 r. zmienionej Porozumieniem z dnia 10 grudnia 2010 r. oraz Porozumieniem z dnia 5 września 2013 r.
Data podpisania:	27.04.2016
Data wejścia w życie:	02.05.2016
23.	
Tytuł umowy:	Memorandum o Porozumieniu (MOU) między Ministrem Środowiska RP a Ministerstwem Zasobów Naturalnych i Środowiska Socjalistycznej Republiki Wietnamu o współpracy w dziedzinie zasobów naturalnych i środowiska.
Data podpisania:	28.11.2017
Data wejścia w życie:	28.11.2017
24.	
Tytuł umowy:	Porozumienie między Ministrem Nauki i Szkolnictwa Wyższego Rzeczypospolitej Polskiej a Ministerstwem Edukacji i Kształcenia Socjalistycznej Republiki Wietnamu o współpracy w dziedzinie szkolnictwa wyższego.
Data podpisania:	28.11.2017
Data wejścia w życie:	24.05.2018
25.	

Tytuł umowy:	Umowa między Rządem RP a Rządem Socjalistycznej Republiki Wietnamu o współpracy finansowej.
Data podpisania:	28.11.2017
Data wejścia w życie:	28.11.2017

Źródło: Baza Traktatowa MSZ RP.

3.3. System celny

Proces wyceny celnej został znacząco poprawiony poprzez uchwalenie Ustawy o Służbie Celnej z roku 2006, wprowadzając tym samym w życie Porozumienie o Wycenialności Celnej WTO. Zgromadzenie Narodowe przyjęło nowe praco celne w roku 2014, które stało się obowiązującym od 1 stycznia 2015. Uchwalona ustawa wytycza zasady stosowania ogólnych, krajowych reguł w procedurach celnych takich jak między innymi zasady zarządzania ryzykiem, przepisy dotyczące ustanowienia Departamentu Celnego, upoważnienie organów celnych do ustalania pochodzenia towarów, określenie wymogów dla służb celnych, okres dokonywania odprawy celnej, czy też przepisy dotyczące deklaracji celnych.

Warto wskazać, że zwolnienie z przywozowych należności celnych przyznaje się na:

- towary przywiezione w celu utworzenia środków trwałych w projektach objętych zachętami rządowymi, w tym: maszyny i urządzenia; niektóre środki transportu surowców i ich części zamienne; materiały budowlane, które nie mogą być produkowane w Wietnamie;
- niektóre towary używane w działalności naftowej i gazowej;
- towary czasowo importowane (a następnie ponownie wywożone) do realizacji projektów ODA;
- towary czasowo importowane, a następnie ponownie wywożone, do celów wystawienniczych, jeśli spełniają określone wymagania;
- towary (tj. materiały, półfabrykaty) przywożone w celu realizacji umowy na wywóz z podmiotami zagranicznymi.²²

4. SYSTEM PRAWNO-PODATKOWY

Głównymi obciążeniami podatkowymi w Wietnamie są:

• Podatek od zysków kapitałowych • Podatek dochodowy od osób fizycznych pracujących w Wietnamie	• Podatek dochodowy od osób prawnych • Podatek akcyzowy za granicą
• Cło przywozowe • Opłata za wynajem gruntu.	• Podatek od wartości dodanej • Ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie na wypadek bezrobocia i ubezpieczenie zdrowotne.

W Wietnamie kontrola podatkowa jest przeprowadzana raz w roku lub doraźnie. Warto podkreślić, że zgodnie z badaniami podmioty w Wietnamie (252) poświęcają o 82 dni mniej na rozliczenia podatkowe aniżeli w Polsce (334). Od 1 stycznia 1996 RP posiada z SRW umowę o unikaniu podwójnego opodatkowania. Poniżej przedstawiono stawki poszczególnych podatków.²³

²² Zagraniczne Biuro Handlowe Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu w Ho Chi Minh City, Przewodnik po rynku Wietnamu, 2017. ²³ Prezentacja Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu, Wietnam. Informacje Podatkowe, 2021.

Tabela 4. Stawki najważniejszych podatków.

<i>PODATEK</i>	<i>STAWKI</i>
<i>Akcyza</i>	<i>10% - 70%</i>
<i>Cło</i>	<i>0% - 40%</i> <i>Trzy rodzaje stawek:</i> <i>1. stawki standardowe</i> <i>2. stawki preferencyjne, ;</i> <i>3. specjalne stawki preferencyjne,</i> <i>(stawki standardowe = 150%stawek preferencyjnych)</i>
<i>CIT</i>	<i>20% (bez ulgi)</i> <i>32% - 50% Dla działalności w obszarze poszukiwania i wydobycia ropy naftowej, gazu ziemnego i innych zasobów naturalnych</i>
<i>PIT</i>	<i>5% - 35% (skala progresywna)</i> <i>20% (nierozdenci podatkowi)</i>
<i>VAT</i>	<i>10% stawka ogólna</i> <i>0% Eksport towarów i usług</i> <i>5% Wybrane towary i usługi, np. zaopatrzenie w wodę, płody rolne, artykuły medyczne i pomoce dydaktyczne</i>
<i>NTR (podatek od zasobów naturalnych)</i>	<i>1% - 40%</i>
<i>WHT lub FCT (podatek od wykonawców zagranicznych)</i>	<i>0,1% - 10%</i>

Źródło: PAIH

5. ZACHĘTY DLA INWESTORÓW

Zachęty podatkowe: zachęty w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych (CIT) przyznawane są zarówno inwestorom zagranicznym, jak i lokalnym w celu promowania inwestycji w sektorach lub obszarach zgodnych ze rządowymi strategiami rozwoju. W Wietnamie istnieją dwie główne zachęty CIT — preferencyjne (obniżone) stawki podatkowe oraz wakacje podatkowe (zwolnienie z podatku przez pewien okres lub przez cały okres trwania projektu inwestycyjnego):

- Preferencyjne stawki podatkowe - Firmy mogą płacić podatek CIT według stawki niższej niż standardowe 20%. Istnieją trzy preferencyjne stawki – 10%, 15% i 17%, które mogą obowiązywać przez cały okres realizacji projektu lub przez określony z góry okres, w zależności od szczegółowych przepisów. Z kilkoma wyjątkami, takimi jak przedsiębiorstwa lub projekty high-tech, okres obowiązywania preferencyjnej stawki podatkowej rozpoczyna się w zasadzie od pierwszego roku generowania przychodów.
- Wakacje podatkowe - firmy mogą kwalifikować się do niepłacenia podatku CIT przez z góry określony okres, który zwykle wynosi cztery lata. W niektórych przypadkach, po zakończeniu

wakacji podatkowych, firmy otrzymują również częściowe wakacje podatkowe, w okresie których muszą zapłacić tylko 50% należnego podatku. Okres wakacji podatkowych zwykle rozpoczyna się w pierwszym roku generowania zysków lub w czwartym roku generowania przychodów, w zależności od tego, co nastąpi wcześniej. W niektórych przypadkach firmy mogą jednocześnie korzystać z wakacji podatkowych i preferencyjnych stawek podatkowych.

Zachęty dla priorytetowych sektorów: firmy dokonujące nowych inwestycji w sektorach związanych z technologią, odzieżą, obuwiem, samochodami, towarami niewytwarzanymi w kraju oraz inwestycje, w ramach których produkty spełniają normy jakości UE są opodatkowane stawką 10% przez 15 lat. Okres ten obejmuje również wakacje podatkowe przez pierwsze cztery lata oraz 50% obniżkę stawki CIT przez dziewięć kolejnych lat. Firmy działające w sektorach edukacji i szkoleń, ochrony zdrowia, sportu, kultury i ochrony środowiska obowiązują stawką podatkową w wysokości 10% przez cały okres realizacji projektu inwestycyjnego. Firmy osiągające dochody z określonych działań rolniczych i pokrewnych są uprawnione do 15% stawki podatku przez cały okres realizacji ich projektu. Firmy produkujące sprzęt dla wyżej określonych sektorów rolnictwa mogą również otrzymać ulgę podatkową w postaci 17% stawki podatkowej przez cały okres realizacji projektu.

Zachęty w niekorzystnych lokalizacjach: w zależności od stopnia rozwoju infrastruktury, warunków społecznych i warunków geograficznych, lokalizacje dzieli się na trzy grupy ze względu na dostępne zachęty: obszary o trudnych warunkach społeczno-gospodarczych, obszary o skrajnie trudnych warunkach społeczno-gospodarczych i pozostałe obszary. Wyróżnia się również Specjalne Strefy Ekonomiczne (SSE), Strefy Zaawansowanych Technologii (HTZ) i Parki Technologii Informacyjnych (ITP). Firmy działające w skrajnie trudnych obszarach, SSE lub HTZ są opodatkowane w wysokości 10% przez pierwsze 15 lat generowania przychodów. Okres ten obejmuje również wakacje podatkowe przez pierwsze cztery lata, po których następuje 50% obniżka przez kolejne dziewięć lat; Firmy działające w trudnych obszarach są opodatkowane 17% przez 10 lat generowania przychodów. Okres ten obejmuje również wakacje podatkowe przez pierwsze dwa lata, a następnie 50% obniżkę przez kolejne cztery lata; Firmy działające w parkach przemysłowych mają prawo do 2 lat urlopu podatkowego, a następnie do 50% obniżki podatku od osób prawnych przez kolejne cztery lata.

Zachęty przyznawane ze względu na rozmiar projektu: zachęty podatkowe są również dostępne dla dużych projektów produkcyjnych (z wyjątkiem tych związanych z wykorzystaniem zasobów naturalnych). Istnieją dwa kryteria kategoryzacji dużych projektów:

- projekty produkcyjne z kapitałem inwestycyjnym przekraczającym 6 bln VND (261 mln USD) wydatkowanych w ciągu trzech lat od uzyskania licencji; oraz:
 - minimalny dochód wynoszący 10 bln VND rocznie najpóźniej w czwartym roku działalności; lub
 - minimalne zatrudnienie wynoszące 3000 osób najpóźniej w czwartym roku działalności.
- projekty produkcyjne z kapitałem inwestycyjnym przekraczającym 12 bln VND wydatkowanych w ciągu pięciu lat od uzyskania licencji i zastosowania wymaganej zaawansowanej technologii.

Inwestycje spełniające którekolwiek z ww. kryteriów są opodatkowane stawką 10% przez 15 lat. Firmy te są również uprawnione do wakacji podatkowych przez pierwsze cztery lata, a następnie do 50% obniżki stawki podatku CIT przez następne dziewięć lat.

Zwolnienie z ceł: przedsiębiorstwa mogą korzystać ze zwolnień z należności celnych przywozowych, jeśli spełniają jedno z następujących kryteriów:

- towary są importowane w celu utworzenia środków trwałych wybranych projektów przewidzianych prawem;
- towary są importowane w celu realizacji kontraktów eksportowych z podmiotami zagranicznymi;
- surowce i materiały są importowane, aby bezpośrednio służyć produkcji oprogramowania i nie mogą być produkowane w kraju;
- towary są importowane w celu wykorzystania w badaniach naukowych i rozwoju technologicznym i nie mogą być produkowane w kraju.

Zachęty do wynajmu gruntów: zwolnienie z opłaty za dzierżawę gruntu jest przewidziane dla projektów inwestycyjnych, które spełniają określone warunki, takie jak inwestycje w promowanych sektorach lub niektórych obszarach działalności i/lub promowanych lokalizacjach geograficznych:

- zwolnienie na cały okres eksploatacji – projekty znajdujące się na liście sektorów specjalnego wsparcia inwestycyjnego obejmujące inwestycje na terenach o szczególnie trudnych warunkach społeczno-gospodarczych;
- 15 lat zwolnienia – projekty z listy sektorów specjalnej zachęty obejmujące inwestycje na terenach o trudnych warunkach społeczno-gospodarczych lub skrajnie trudnych warunkach społeczno-gospodarczych;
- 11 lat zwolnienia – projekty obejmujące inwestycje na terenach o skrajnie trudnych warunkach społeczno-gospodarczych; projekty na liście sektorów specjalnego wsparcia inwestycyjnego; projekty na liście sektorów zachęt inwestycyjnych obejmujących inwestycje w trudnych obszarach społeczno-gospodarczych;
- siedem lat zwolnienia – projekty obejmujące inwestycje na terenach o trudnych warunkach społeczno-gospodarczych;
- trzy lata zwolnienia – projekty na liście sektorów zachęt inwestycyjnych; przenoszenie działalności gospodarczej i produkcji w ramach urbanistyki lub z powodu zanieczyszczenia środowiska.²⁴

6. UWARUNKOWANIA KULTUROWE

Język: chociaż niektórzy Wietnamczycy posługują się językiem francuskim, angielskim, chińskim lub khmerskim jako drugim językiem, oficjalnym językiem Wietnamu jest wietnamski i to właśnie on używany jest w transakcjach biznesowych i codziennych spotkaniach. Dlatego też zaleca się korzystanie z usług profesjonalnego tłumacza podczas negocjacji i unikanie tłumaczenia elektronicznego w korespondencji.

Strój: na spotkania odpowiednie są koszula i krawat, na bardziej oficjalne imprezy rekomenduje się lekki garnitur bądź marynarkę. Kobiety często wybierają bardziej formalne stroje biznesowe, zakrywające ramiona.

²⁴ Strona internetowa Agencji Bloomberg. <https://news.bloombergtax.com/daily-tax-report-international/incentives-for-foreign-investors-in-vietnam>, (dostęp: 17.03.2022).

Mowa ciała: zgodnie z wietnamską etykietą nie należy krzyżować ramion ani stawać z rękami na biodrach. Do wskazywania należy również używać całej ręki, a nie jednego palca. Uściski dłoni są zazwyczaj wymieniane tylko między osobami tej samej płci, zwyczajowo na początku i na końcu spotkania. Niektóre osoby używają dwuręcznego uścisku, z lewą dłonią na prawym nadgarstku. W środowiskach biznesowych powszechne jest utrzymywanie bezpośredniego kontaktu wzrokowego i lekkie pochylanie głowy podczas powitania / pożegnania. Pochylenie głowy jest sposobem okazać szacunek starszym członkom społeczeństwa lub jeśli uścisk dłoni nie jest oferowany.

Wietnamczycy są uprzejmi i często mogą uśmiechać się i zgadzać z tym co mówisz, nawet jeśli dokładnie nie rozumieją. Uśmiech i kiwanie głową może oznaczać uznanie dla tego samego faktu, że się wypowiadasz i często nie wykazują zgody lub porozumienia.

Hierarchia: zazwyczaj wietnamskie organizacje biznesowe są hierarchiczne. Decyzje i inicjatywy pochodzą z góry, często największy wpływ na podejmowanie decyzji ma najstarszy członek organizacji. Szacunek dla starszeństwa— niezależnie od tego czy dotyczy wieku, stażu pracy, stanowiska w firmie, czy poziomu wykształcenia — ma w Wietnamie kluczowe znaczenie, np. podczas spotkań biznesowych to najstarszy członek grupy wchodzi do pomieszczenia jako pierwszy. W kulturze wietnamskiej ogromne znaczenie ma również status społeczny, który zdobywany jest wraz z wiekiem i wykształceniem. Ważne jest, aby poprawnie zwracać się do potencjalnych partnerów biznesowych – zaczynając od odpowiedniego tytułu, potem nazwiska, następnie drugiego imienia, a następnie imienia.

Spotkania: spotkania twarzą w twarz są preferowane przez Wietnamczyków, którzy są mniej zależni od e-maili niż biznesmeni z Zachodu. Zazwyczaj terminy nie są ustalane z dużym wyprzedzeniem, a potwierdzenia obecności można spodziewać się nawet w dniu spotkania. W Wietnamie spóźnianie się jest postrzegane jako niegrzeczne, dlatego należy przybyć na spotkanie o ustalonej godzinie. Jeśli nie jesteś w stanie dotrzeć na czas i nie możesz uniknąć spóźnienia, ważne jest, aby jak najszybciej poinformować o tym gospodarza. Warto rozpocząć spotkanie od tzw. „small talku”, aby zwiększyć zaufanie naszych rozmówców.

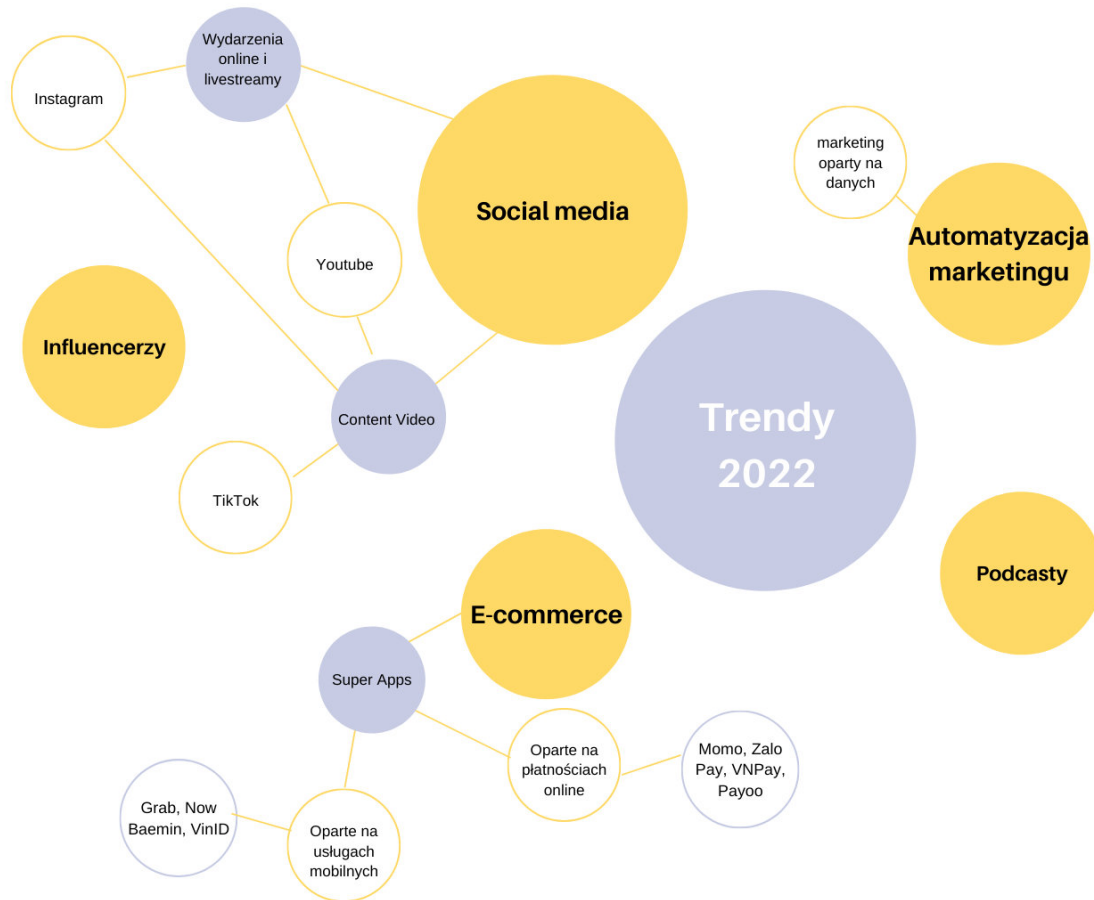
Prezenty: w Wietnamie powszechne jest wręczanie prezentów, takich jak owoce czy kwiaty, jako wyraz wdzięczności. Nie muszą być drogie, ceniony jest sam gest. Wszelkie oferowane jedzenie i napoje powinny być akceptowane w celu okazania szacunku.²⁵

6.1. Mapa trendów marketingowych na rynku Wietnamu²⁶

²⁵ Oficjalna strona internetowa Instytutu Eksportu i Handlu Zagranicznego Zjednoczonego Królestwa, <http://www.vietnam.doingbusinessguide.co.uk/the-guide/business-etiquette-language-and-culture/>, (dostęp: 17.03.2022 r.).

²⁶ Strona internetowa agencji we create content, <https://wecreatecontent.asia/contact>, (dostęp: 17.03.2022 r.)

Wykres 2. Mapa trendów marketingowych na rynku Wietnamu.

Źródło: Agencja we create content

7. REKOMENDACJE DLA PRZEDSIĘBIORCÓW W ZAKRESIE ROZPOCZĘCIA DZIAŁALNOŚCI EKSPORTOWEJ NA RYNKU WIETNAMU

7.1. Podstawowe kontakty do instytucji wspierających przedsiębiorczość²⁷

Tabela 5. Wykaz najważniejszych kontaktów

1. Polska Ambasada w Wietnamie	
Witryna internetowa:	www.hanoi.msz.gov.pl
E-mail:	Hanoi.amb.sekretariat@msz.gov.pl
Telefon:	+84 4 3845 2027
2. Wietnamska Ambasada w Polsce	
Witryna internetowa:	www.vietnameseembassy.org/poland+warsaw.html
E-mail:	vnemb.pl@mofa.gov.vn
Telefon:	+48 22 651 6098
3. Krajowy Urząd Celný w Wietnamie	

²⁷ Strona Portalu Promocji Eksportu, <https://vietnam.trade.gov.pl/pl/o-wietnamie/adresy/253935,wazne-adresy.html>, (dostęp: 17.03.2022).

Witryna internetowa:	www.customs.gov.vn
E-mail:	Hanoi: tongcuichaiquan@customs.gov.vn Ho Chi Minh City: hcmvpc@customs.gov.vn
Telefon:	Hanoi: +84 4 3944 0833 Ho Chi Minh City: +84 8 3829 1422
4. Polska Agencja Inwestycji i Handlu	
Witryna internetowa:	www.paih.gov.pl
E-mail:	invest@paih.gov.pl
Telefon:	+48 22 334 98 75
5. Ministerstwo Rozwoju i Technologii w Polsce	
Witryna internetowa:	www.mr.gov.pl
E-mail:	kancelaria@mr.gov.pl
Telefon:	+48 22 273 70 00
6. Portal GoAsean	
Witryna internetowa:	www.goasean.gov.pl
E-mail:	N/A
Telefon:	N/A
7. Eurocham Wietnam- Europejska Izba Gospodarcza	
Witryna internetowa:	www.eurochamvn.org
E-mail:	Hanoi: info-hn@eurochamvn.org Ho Chi Minh City: info-hcm@eurochamvn.org
Telefon:	Hanoi: +84 4 3 715 2228 Ho Chi Minh City: +84 8 3827 2715
8. Wietnamska Izba Przemysłowo - Handlowa	
Witryna internetowa:	vcci.com.vn
E-mail:	hongocvinh@vcci-hcm.org.vn
Telefon:	+84 8 3932 6598
9. Agencja Promocji Handlu w Wietnamie	
Witryna internetowa:	www.vietrade.gov.vn
E-mail:	binhlq@vietrade.gov.vn
Telefon:	+84 8 3829 7282
10. Ministerstwo Spraw Zagranicznych w Wietnamie	
Witryna internetowa:	www.mofa.gov.vn/en
E-mail:	banbientap@mofa.gov.vn
Telefon:	+84 4 3799 2417
11. Generalny Urząd Statystyczny	
Witryna internetowa:	www.gso.gov.vn
E-mail:	banbientap@gso.gov.vn
Telefon:	+84 4 3733 2997
12. Urząd ds. Planowania i Inwestycji w Hanoi	
Witryna internetowa:	www.hapi.gov.vn

E-mail:	sokgdthanoi@hapi.gov.vn
Telefon:	+84 4 3825 6637 13.
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi	
Witryna internetowa:	www.omard.gov.vn
E-mail:	bbtweb.vp@omard.gov.vn
Telefon:	+84 4 3734 1635
14. Ministerstwo Finansów	
Witryna internetowa:	www.mof.gov.vn
E-mail:	support@mof.gov.vn
Telefon:	+84 4 2220 2828
15. Ministerstwo Przemysłu i Handlu	
Witryna internetowa:	www.moit.gov.vn
E-mail:	bbt@moit.gov.vn
Telefon:	+84 4 2220 2222
16. Ministerstwo Pracy, Inwalidów Wojennych i Spraw Społecznych	
Witryna internetowa:	www.molisa.gov.vn
E-mail:	banbientap@molisa.gov.vn
Telefon:	+84 4 6270 3613

Źródło: Portal Promocji Eksportu